

Studiegids
3-daagse Opleiding
Lachgassedatie
voor de (tand)arts
en de
mondhygiënist

Voorwoord

Welkom bij de studiegids van de 3-daagse Opleiding Lachgassedatie voor de (tand)arts en de mondhygiënist. Met deze opleiding bieden wij zorgprofessionals de mogelijkheid om hun kennis en vaardigheden uit te breiden op het gebied van veilige en patiëntgerichte sedatie.

Binnen de (mond)zorg zien we steeds vaker dat angst, spanning of een verhoogde kokhalsneiging een succesvolle behandeling in de weg kan staan. Lachgassedatie biedt in deze situaties een waardevolle en bewezen oplossing, waarbij comfort voor de patiënt en controle voor de behandelaar centraal staan.

Tijdens deze opleiding combineren wij actuele theoretische kennis met praktische vaardigheden, zodat je na afloop in staat bent om lachgassedatie verantwoord en professioneel toe te passen binnen jouw eigen praktijk.

Wij wensen je veel succes en plezier tijdens deze opleiding.

Team Dental Best Practice

Inhoudsopgave

1.	Omschrijving	6
2.	Voorwaarden voor deelname aan de opleiding en ontvangen van een certificaat	9
3.	Wat zijn de eisen?	10
3.1	Basisopleiding (eenmalig verplicht)	10
3.2	Verplichte bijscholing (elke 5 jaar)	11
3.3	Praktijkervaring per jaar	11
3.4	Mondhygiënist	11
4.	Verplichte literatuur	12
5.	Cursusleider	14
6.	Docenten	15
6.1	Praktijkbegeleiders	15
7.	Patiënten	16
7.1	Aantal patiënten en groepsindeling	16
7.2	Indicaties/contra-indicaties	17
8.	Programma	19

“

You can, you should, and if you're brave enough to start, you will.

”

1. Omschrijving

Voor veel patiënten is een tandheelkundige of medische behandeling een spannende ervaring. Angst, spanning of een sterke kokhalsneiging kunnen ervoor zorgen dat een behandeling moeilijk uitvoerbaar wordt of zelfs niet kan worden uitgevoerd. Lachgassedatie biedt dan, als aanvulling op andere angstverminderende technieken, een veilige, effectieve en patiëntvriendelijke oplossing.

Tijdens lachgassedatie ademt de patiënt een mengsel van lachgas en zuurstof in, waardoor een gevoel van ontspanning en lichte euforie ontstaat. De patiënt blijft bij bewustzijn en kan reageren op instructies van de zorgverlener. De sedatie is bovendien goed te sturen: het effect is snel merkbaar en verdwijnt vrijwel direct na het stoppen van de toediening. Het middel is eenvoudig te doseren.

Lachgas wordt al decennialang toegepast binnen de (mond)zorg, met uitstekende resultaten. Het kan in de mondzorg met name worden ingezet bij patiënten met een tandartsfobie, een sterke kokhalsneiging, een verstandelijke of lichamelijke beperking of bij kinderen die moeilijk behandelbaar zijn. Ook binnen de zorg wordt lachgas gebruikt voor behandelingen waarbij ontspanning gewenst is.

Tijdens deze 3-daagse opleiding maak je uitgebreid kennis met de theoretische en praktische aspecten van lachgassedatie. Je leert de medische achtergrond, indicaties en contra-indicaties kennen, en krijgt inzicht in het volledige sedatieproces, van voorbereiding tot nazorg. Ook wordt aandacht besteed aan mogelijke complicaties en de manier waarop je hier veilig en professioneel mee omgaat. Verplicht onderdeel van de cursus is een Basic Life Support training, waarvoor je na afloop een apart certificaat ontvangt.

Na afloop ben je in staat om zelfstandig en verantwoord lachgassedatie toe te passen binnen je eigen praktijk of zorgomgeving, met als doel een meer ontspannen behandelervaring voor zowel patiënt als behandelaar. De behandelaar moet bij het uitvoeren van lachgassedatie geassisteerd worden door een assistent die ook bevoegd en bekwaam is.

Belangrijk: Tijdens de eerste 6 maanden van een zwangerschap, of bij een actuele zwangerschapswens, mag geen lachgas worden toegediend. Deelname aan deze opleiding is dan helaas niet mogelijk.

De behandelaar dient altijd te worden geassisteerd door een assistent die een cursus heeft gevolgd die voldoet aan de geldende richtlijnen. Hiermee wordt de veiligheid en kwaliteit van de behandeling geborgd. Een cursus die hieraan voldoet is [2-daagse Opleiding Lachgassedatie in de \(mond\)zorg voor de assistent](#).

Mondhygiënist en tandarts mogen lachgas toedienen, na het succesvol afronden van de opleiding en in aanwezigheid van een (tand)arts die bevoegd en bekwaam is lachgas toe te dienen.

2. Voorwaarden voor deelname aan de opleiding en ontvangen van een certificaat

De opleiding is opengesteld voor:

- tandartsen;
- mondhygiënist(en);
- artsen;
- tandheelkundig of medisch specialisten.

Het certificaat wordt verstrekt nadat alle theoretische onderdelen zijn bijgewoond, de toets is gehaald en de praktijkoefeningen met voldoende resultaat zijn uitgevoerd.

Mondhygiënist(en) mogen lachgas toedienen, na het succesvol afronden van de opleiding en in aanwezigheid van een (tand)arts die bevoegd is lachgas toe te dienen. Mondhygiënist(en) krijgen een certificaat met daarop deze voorwaarde.

Zwangerschap en deelname

Om de veiligheid van te waarborgen, geldt dat deelnemers die in de eerste 6 maanden van een zwangerschap zijn of een actuele zwangerschapswens hebben, geen lachgas mogen toedienen. Om deze reden is het in deze situatie helaas niet mogelijk om deel te nemen aan deze opleiding.

3. Wat zijn de eisen?

Voor het veilig toepassen van lachgassedatie gelden in Nederland duidelijke kwaliteitsnormen (gebaseerd op het gezamenlijke document van KNMT, ANT, NVM, VBTGG en NVvK). Zowel tandartsen als mondhygiënisten moeten hierbij aan vaste scholingseisen voldoen.

3.1 Basisopleiding (eenmalig verplicht)

Voordat je met lachgassedatie mag werken, volg je een erkende basisopleiding die bestaat uit:

- 10–14 uur theorie
- 10–14 uur praktijk
- Toetsing + een bekwaamheids-addendum (o.a. beoordeling van uitgevoerde sedaties)
- Jaarlijkse BLS-training is verplicht voor iedereen die met sedatie werkt

Wat is BLS?

BLS (Basic Life Support) is de jaarlijkse reanimatietraining waarin je leert levensreddend te handelen bij acute situaties.

Hierbij oefen je onder andere:

- Herkennen van bewusteloosheid en ademstilstand
- Uitvoeren van borstcompressies en beademing
- Veilig gebruik van de AED
- Alarmeren en samenwerken in een noodsituatie

Deze training zorgt ervoor dat je adequaat kunt reageren als er tijdens een sedatie onverwacht een medische complicatie optreedt.

3.2 Verplichte bijscholing (elke 5 jaar)

Om bevoegd en bekwaam te blijven, is elke 5 jaar bijscholing verplicht:

- 5–7 uur theorie
- 5–7 uur praktijk
- Update van kennis over apparatuur, veiligheid, complicaties en indicaties

3.3 Praktijkervaring per jaar

Naast de formele scholing moet iedere professional voldoende praktijkervaring behouden:

- Minimaal 10 sedaties in het 1e jaar*, daarna
- Minimaal 5 sedaties per jaar
- Verslagen worden bijgehouden in een persoonlijk portfolio

** Assistenten volgen dezelfde aantallen voor het assisteren bij sedaties.*

3.4 Mondhygiënisten

Mondhygiënisten mogen lachgassedatie toepassen:

- In opdracht van een tandarts/arts, én
- Alleen wanneer er een bevoegde tandarts/arts in het pand aanwezig is tijdens de sedatie.

4. Verplichte literatuur (leerstof voor de toets)

1. Broers DLM, Knape JTA, Weimann J, Waegemaekers MATM, Hortensius J, Brands WG. Voorwaarden voor het toepassen van lichte (inhalatie)sedatie met zuurstof-lachgas door tandartsen, artsen en mondhygiënist. Maart 2017.
2. Makkes PC, Broers DLM. Lachgassedatie in de tandheelkunde. Nederlands Tandartsenblad 2011; 13: 18-19.

[Klik hier om naar de richtlijnen voor lachgassedatie te gaan.](#)

Voorwaarden voor het toepassen van lichte (inhalatie)sedatie in de tandheelkunde met zuurstof-lachgas door tandartsen, artsen en mondhygiënist

“

*Wie
nieuwsgierig
blijft, blijft altijd
leren.*

”

5. Cursusleider

Cursusleider: dr. Dyonne Broers

Ze heeft tandheelkunde gestudeerd en heeft zich altijd beziggehouden met de behandeling van mensen met 'iets bijzonders': een psychische stoornis, tandartsfobie, een verstandelijke of lichamelijke beperking, kwetsbare ouderen en ernstig zieke patiënten.

Al jaren verzorgt ze onderwijs op dit gebied. Een van de cursussen die ze verzorgt is de lachgassedatiecursus. Samen met anderen heeft ze de opleiding tandarts-angstbegeleiding en tandarts-gehandicaptenzorg opgezet. Daarnaast heeft ze het studieboek 'mondzorg voor mensen met een beperking' geschreven. Ze is al lang verbonden aan Dental Best Practice. Haar hart ligt bij het overbrengen van kennis aan anderen.

Dit jaar is ze gepromoveerd op onderzoek naar extracties zonder dat daar een tandheelkundige noodzaak voor is. Ze is directeur zorg bij de Stichting Bijzondere Tandheelkunde en bij ACTA geweest. Momenteel is ze regiomanager woonzorg bij ViVa! Zorggroep, een instelling voor ouderen.

6. Docenten

dr. Dyonne Broers

Heeft tandheelkunde gestudeerd, Regiomanager Woonzorg ViVa! Zorggroep, cursusleider

Floris de Groot

Firma Grodenta, Goirle

dr. Denise van Diermen

Arts, docent medisch tandheelkundige interactie, Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA)

Stan de Poot

MSc, arbeidshygiënist/RAH, Organon

Tim van Amstel

Arts, orale geneeskunde ACTA

6.1 Praktijkbegeleiders

Afhankelijk van het aantal cursisten en de beschikbaarheid van de praktijkbegeleiders wordt per opleiding bekeken hoeveel en welke praktijkbegeleiders worden ingezet.

7. Patiënten

Deelnemers regelen zelf 2 “patiënten” en informeren hen over tijd en plaats.

Kinderen vanaf 6 jaar mogen ook meedoen.

Het doel van de behandelingen is het opdoen van ervaring met lachgassedatie. De (tandheekkundige) behandeling is daaraan ondergeschikt. Met andere woorden: het gaat er vooral om patiënten mee te nemen die het leuk vinden een keer te ervaren wat lachgassedatie is, en geen patiënten waarbij uitgebreide (tandheekkundige) behandelingen moeten worden gedaan of die zeer angstig zijn. Hiervoor is de setting niet geschikt. Het polijsten van het gebit of uitvoeren van gebitsreiniging onder lachgassedatie is voldoende.

7.1 Aantal patiënten en groepsindeling

Elke behandelbox wordt gedeeld door een team van drie of vier cursisten: (tand)artsen of mondhygiënist. Ze hebben elk een praktijkbegeleider.

Op zaterdagochtend zullen de cursisten in elk team afwisselend de ‘patiënt’ zijn. Op zaterdagmiddag en- avond zullen de cursisten in elk team afwisselend de behandelaar, assistent of observator zijn. Dan wordt er gewerkt met eigen patiënten. Het aantal patiënten dat iedere cursist voor de praktijkdag nodig heeft is in totaal 2. Dat mag eventueel ook dezelfde patiënt zijn.

Er worden behandel-schema’s gemaakt waardoor vooraf nog geen exacte tijd aan de patiënten kan doorgegeven worden.

De planning wordt aan alle cursisten gestuurd. Je kunt aan de hand van de planning jouw patiënten op de hoogte brengen van het tijdstip dat zij worden verwacht. Per patiënt wordt 45 tot 60 minuten gerekend. Er wordt naar gestreefd de patiënten bij hun eigen (tand)arts, mondhygiënist of arts in te delen. Soms is dit niet mogelijk.

7.2 Indicaties/contra-indicaties

Let bij het selecteren van de patiënten vooraf goed op indicaties/contra-indicaties voor lachgassedatie.

Broers DLM, Knape JTA, Weimann J, Waegemaekers MATM, Hortensius J, Brands WG. Voorwaarden voor het toepassen van lichte (inhalatie)sedatie met zuurstof-lachgas door tandartsen, artsen en mondhygiënist. Maart 2017.

8. Programma

PROGRAMMA DAG 1

08:30 uur	Ontvangst
09:00 uur	Opening, mededelingen
09:30 uur	Lachgasapparatuur: - Eigenschappen lachgas - Voor wie en door wie?
10:30 uur	Fasen van lachgassedatie
11:15 uur	Koffie/thee
11:30 uur	Uitleg apparatuur, procedure en praktijkoefening
12:15 uur	Lachgassedatie, tips en trucs, algemeen
13:15 uur	Lunch
13:45 uur	Bewaking van de patiënt: de rol van de behandelaar en de assistent
14:15 uur	Lachgassedatie bij kinderen en bij patiënten met een beperking
14:45 uur	Koffie/thee
15:00 uur	- Tips en trucs, communicatie - Lachgassedatie, praktijkvoorbeelden
16:00 uur	E-learning Basic Life Support
17:00 uur	Einde opleidingsdag

PROGRAMMA DAG 2

08:30 uur	Ontvangst met koffie/thee
09:00 uur	Apparatuur: werkwijze, regels en richtlijnen
10:00 uur	Apparatuur: demonstratie
10:15 uur	Koffie/thee
10:45 uur	Gezond toepassen van lachgassedatie
11:45 uur	Lunch
12:15 uur	Medische aspecten van lachgassedatie
13:15 uur	Basic Life Support in de mondzorg
14:15 uur	Pauze
14:30 uur	Lachgas: chemische, fysiologische, biologische aspecten
16:00 uur	Toets
16:45 uur	Einde opleidingsdag

PROGRAMMA DAG 3

08:30 uur	Ontvangst met koffie/thee
09:00 uur	Omkleden
09:15 uur	Testen apparatuur en voorbereiding behandeling
09:45 uur	Lachgas-anxiolyse bij mede-cursisten
Doorlopend	Koffie/thee
13:00 uur	Lunch
13:45 uur	Evaluatie van het praktijkgedeelte
14:30 uur	Testen apparatuur en voorbereiden behandelingen
14:45 uur	Lachgassedatie bij externe patiënten
Doorlopend	Koffie/thee
17:45 uur	Diner
18:30 uur	Lachgassedatie bij externe patiënten
Doorlopend	Koffie/thee
20:00 uur	Uitreiking getuigschriften
20:15 uur	Einde opleidingsdag

Contactgegevens

Dental Best Practice

Koggeschip 212

7429 BG Deventer (Colmschate)

T 055 312 10 50

E info@dentalbestpractice.nl

Opleidingslocaties

📍 Deventer

📍 Nijkerk

📍 Dordrecht

📍 Enschede

📍 Hoorn

dentalbestpractice.nl

dentalbestpractice